

Kaupunginkanslia

Päivämäärä: 11.10.2021

Täyttöohje

- Ennusteen päähuomioista kirjoitetaan yksi, yhtenäinen teksti ensimmäisen otsikon alle. Lisäksi riskeistä ja koronan palautumisesta tulee omien otsikkojensa alle tekstit
- Kirjoitathan jokaisesta kohdasta lyhyen ja informatiivisen tekstin, jossa on olennaisimmat päähuomiot

Ennustekauden keskeisimmät muutokset ja poikkeamat talousarvioon (ja toimintasuunnitelmaan) määrärahoihin, tavoitteisiin, strategian toteuttamiseen ja suoritteisiin sekä niiden johdosta käynnistetyt johtamistoimenpiteet

Kaupunginkanslian talousarvion kolmas toteutumisennuste on 2,4 miljoonaa euroa talousarviota pienempi. Pieniä säästöjä on syntymässä avoimista vakansseista johtuen. Matkailuyksikön siirtyminen Helsinki Marketing Oy:stä lisää kuluja loppusyksylle, mutta se mahtuu kaupunginkanslian budjettiin. ICT-yhteispalveluiden toimintakate on talousarviota heikompi johtuen investointien siirtymästä palvelujen ostoihin. Investointien ennustetaan toteutuvan hieman talousarviota alemmalla tasolla kaupunginkanslian irtaimessa peruskorjausten viivästymisten vuoksi ja osa keskitetyn tietotekniikan investoinneista on siirtymässä seuraavalle vuodelle. Työllisyydenhoidon määrärahasta tehdään 800 000 euron käyttötarkoituksen muutosesitys Malminkadun toimipisteen investointien kustannuksiin

Uusi kaupunginvaltuusto aloitti strategiatyönsä kokoontumalla strategiaseminaariin, joka järjestettiin 12.-13.8.2021. Seminaari oli valtuustokauden aloittava strategiaseminaari, jossa valtuusto arvioi kaupungin toimintaympäristön nykytilaa ja muutoksia uuden kaupunkistrategian valmistelun lähtökohdiksi. Valtuuston strategiatyön pohjaksi seminaariin oli valmisteltu kuntalain edellyttämiä analyyseja. Seminaarin aineisto on julkaistu kaupungin internetsivuilla <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/kaupunginvaltuusto/valtuustoseminari-elokuu-2021>

Toimikautensa alussa uudet toimialalautakunnat järjestäytyivät perehdytys- ja strategiaseminaareihin, joissa keskusteltiin apulaispormestareiden johdolla kaupunkistrategian teemoista.

Pormestari pyysi viranhaltijajohdolta arvioita ja näkemyksiä kaupunkistrategiassa 2021–2025 ratkaisua vaativista kysymyksistä. Pormestari kävi keskusteluja kaupunkistrategian sisällöstä pormestarikunnan ja valtuustoryhmien kanssa. Strategiakeskustelua on käyty elo-lokakuussa viikoittain myös kaupungin johtoryhmässä pormestarikunnan ja viranhaltijajohdon kesken.

Kaupunginhallitus käsitteli strategiaehdotusta kokouksissaan 30.9.2021 ja 4.10.2021. Kaupunginvaltuusto käsitteli strategiaehdotusta kokouksessaan 6.10.2021. Valtuusto päättää uudesta kaupunkistrategiasta kokouksessaan 13.10.2021. Päätösehdotuksessa esitetään mm, että

- Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025 ja että
- Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia. Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten mittareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluihin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Kaupunginkanslian johdolla on myös valmisteltu yhdessä toimialojen kanssa strategisten ohjelmien toimintamallia. Kaupunkiyhteiset strategiset ohjelmat ovat strategiakauden aikana toteutettavia,

hankkeistettuja ja priorisoituja kokonaisuuksia, jotka toteuttavat kaupunkistrategiaa ja sen edellyttämää muutosta. Jos niistä tehdään päätös, niin niiden on ajateltu olevan kestoiltaan ja tuotoksiltaan rajattuja ja että niillä on konkreettiset, kaupunginhallituksen hyväksymät tavoitteet.

Samanaikaisesti kaupunkistrategian kanssa on valmisteltu vuoden 2022 talousarviota. Valmistelussa on työstetty mm. ensi vuoden toimintasuunnitelmien rakennetta ja kaupunkistrategian mittareita.

Yleinen talous- ja työllisyystilanne kehittyy positiivisesti koronapandemian ja siitä johtuvien rajoitusten helpottuessa. Toimintaympäristön epävarmuus vaikuttaa kuitenkin edelleen erityisesti Helsingille tärkeän matkailutoimialan yrityksiin ja työntekijöihin. Elinkeino-osastolla aloitti 1.8.2021 toimintansa uusi matkailuyksikkö, jonka tehtävänä on kehittää matkailualan toimintaedellytyksiä. Koronapandemian vaikutuksiin liittyen osastolla on jatkettu työtä ravintolatoimialaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä käynnistetty pidemmän aikavälin kasvua tukevia aloitteita, kuten korkeakoulukampuksilla toimivat yrityshautomoiden sekä rakentamisen kiertotalouteen keskittyvä klusteritoiminnan kehittäminen.

Työllisyyden kuntakokeilua toteutus jatkuu. Kokeilun käytännön toteutuksen näkökulmasta riittävät henkilöstöresurssit ja tarvittavat järjestelmät ovat olleet käytössä vasta elokuusta 2021 asti. Hallitus on linjannut, että työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy pysyvästi kunnille vuonna 2024.

Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on vuodelle 2021 varattu 76,1 milj. €. Ennuste on, että talousarvioon merkitty määräraha-arvio ylittyy 13,1 milj. eurolla. Tammi-elokuun toteutuneet kustannukset ovat 58,42 milj. euroa.

Parantuneesta työmarkkinatilanteesta huolimatta kuntakokeilun asiakasmäärät ovat pysyneet hyvin lähellä kevään 2021 tasoja. Talouden ja työmarkkinoiden myönteinen kehitys vaikuttaa kuntakokeilun kohderyhmään hitaasti ja pitkäaikaistyöttömyys kasvaa ennätysvauhtia. Pitkäaikaistyöttömyyden lukumäärä saavuttaa huippunsa vasta vuonna 2022. Työllisyyden kuntakokeilulla voidaan vaikuttaa aktivointipalveluiden määrään ja siten lyhentämään keskimääräisiä passiivisen työttömyyden jaksoja. Kuitenkin on arvioitava, että huolimatta suunnitelluista työllisyysneuvonnan toimenpiteistä, erityisesti yli 1000 päivää työttömänä olleiden kasvu jatkuu Helsingissä, mikä syö merkittävän osuuden suotuisan työmarkkinakehityksen vaikutuksista työmarkkinatuen kuntaosuuteen. Kohderyhmän palvelutarve liittyy kasvavissa määrin terveydenhuollon ja aikuissosiaalityön palveluihin.

Digitalisaatioyksikön organisaatiota ja toimintaa on saatu vakiinnutettua kaikilla tasoilla. Erityistä huomiota on vaatinut digitaalisen perustan tuen järjestäminen ja tukeen on panostettu muun muassa määrittelemällä kaupunkiyhteisiä prosesseja. Digitaalisen perustan laskutusmalli vuodelle 2021 toimii suunnitellusti. Tarkempi vuoden 2022 laskutusmallin suunnittelu on käynnissä tiiviissä yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa. Digitalisaatio-ohjelman keskeiset hankkeet ja hankinnat ovat edenneet aikataulujensa mukaisesti. Uusien hel.fi- ja digipalvelujen alustaratkaisun uudistaminen on käynnissä. Helmi-intran konsepti ja tekninen alusta etenevät suunnitellusti. Toimintaa on suunniteltu mm. riskien pienentämiseksi ja huomiota on edelleen kiinnitetty tietosuojaan ja tietoturvallisiin toimintamalleihin.

Uuden palkkajärjestelmän käyttöönotto siirtyy suunnitellusta (1.1.2022).

Käyttöönottoa siirretään, koska järjestelmätoimittaja ei ehdi saada valmiiksi kaikkia Helsingin kaupungin kriittisiksi määrittelemiä toiminnallisuuksia järjestelmään.

HR-järjestelmien johtoryhmä tekee päätöksen käyttöönottoajankohdasta lokakuussa, kun toimittaja ja toteutuskumppani ovat antaneet arvion tulevan kehityksen aikataulusta.

Arvio tavoitteisiin (sitovat ja muut), palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä (strategia, talous ja toiminta) ja epävarmuustekijöistä.

Aloitettujen asuntojen määrä uhkaa jäädä tavoitteesta, koska markkina on kuumentunut ja rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet. Lisäksi säädellyn asuntotuotannon määrä uhkaa jäädä merkittävästi tavoitteesta ja AM-ohjelman mukainen hallintamuotojakauma ei ole toteutumassa. Investointien painopiste on siirtymässä asuntotuotannon edellytysinvestoinneista isoihin liikenneinvestointeihin. Vuosina 2022-2024 isojen liikenneinvestointien osuus on jopa 30-45 % kokonaisinvestoinneista. Sote-uudistuksen toimeenpano lähestyy ja sote-pela valtionrahoituksen parametrejä ja laskentapohjatietoja ollaan vielä päivittämässä valtiovarainministeriössä, joka voi muuttaa Helsingin saamaa valtionrahoitusta merkittävästi. Käyttötalouteen 2021 on tehty määrärahojen ylityspaketti perustuen pääosin valtion koronakustannuksiin kohdentuviin toimenpiteisiin, mutta valtionavustusten alustavien jakoperusteiden mukaan, korvaukset eivät tule olemaan täysimääräisiä.

Koronakriisistä palautuminen ja palautumisen toimenpiteet

Kanslia koordinoi ja koostaa kokonaiskuvaa palautumisesta yhteistyössä toimialojen yhteistyöverkoston kanssa toistaiseksi, niin kauan kuin toimintaympäristön muutos ja epävarmuus sitä vaatii.

Kanslian vastuulla olevat palautumisen toimenpiteet yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseksi, kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja luottamuksen varmistamiseksi sekä kaupungin toiminnan, talouden ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaamiseksi ovat toteutuneet suunnitellusti.